

ĐỒ-VAN-Y
QUẢN-LÝ
GIÁ bán nhứt trình
AN-HA
Trọng năm.....5400
Sáu tháng.....3 00
GIÁ bán riêng nhứt
trình L'APPEL
Trọng năm.....6400
Sáu tháng.....4 00
GIÁ bán chung hai bên
Trọng năm.....10400
Sáu tháng.....8 00

AN-HA-BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUOC-IGU DE L'APPEL

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles
NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG—Boulevard Delanoue—Cantbo
Directeur Politique: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

PHẠM-KY-XUONG
CHỦ-BỐT
Về việc mua bán hay là
mua nhứt-trình hay là gởi
bài đăng báo xin để thơ
cho M.Đồ-van-Y quản-lý
Lúc mua báo xin các
ngài chiếu cố, gởi số tiền
luôn, bốn-quán lấy làm
thâm cảm.

Về việc BẢO TỒN TÍNH MẠNG HẢI NHI

(Tiếp theo)

Mỗi khi tăng ít hơn 20 grammes, thì người mẹ phải lo và phải cầu quan-thầy coi. Nơi mỗi nhà thương coi con nít, người ta cần và làm số biến sự nặng nhẹ và vớ-gạc của con nít mỗi khi coi bệnh.

Về sự cho bú và cho uống sữa pha phách

Cách này thì không bằng cách cho bú vú, mà tốt hơn cách cho uống sữa rỗng, vì sữa người mẹ có chất làm cho sữa bò dễ tiêu.

Cách cho bú và cho uống sữa pha-phách thì rất hữu ích nơi các thuộc địa. Cách này làm như vậy: hoặc cho uống sữa đậm thêm mỗi khi cho bú, hoặc khi mỗi ngày cho bú mấy lần có chừng.

Cách này thì tiện cho những người dờn bà đi làm việc ngoài. Sớm mỗi, trưa và chiều khi trở về nhà, thì cho con bú; còn trong khoảng mả làm việc thì cho uống sữa.

Cách cho uống sữa tươi

Cách này thì phải làm cho thật tinh-khiết mới được.

Dùng sữa bò tươi thì hay có nhiều dửu hại: hoặc khi đương nặn hoặc lúc gởi đi bán, thì sữa bò có nhiều khi nhiễm vật độc. Vậy nên phải khử độc-trùng trong sữa bò. Không phải nấu sôi mà thôi, mà phải hấp cho đến 108 chữ, cũng như trong máy nhà-thương nuôi con nít vậy.

Nếu sữa không có khử trùng-độc, thì trong thuộc địa nên dùng sữa đặt có bỏ đường.

Chẳng nên dùng bình-sữa có ống dài khó chùi rửa. Và lại có luật tòa đã cấm, không cho dùng bình-sữa như kiểu ấy. Bình-sữa tốt hơn hết là thứ vẽ tròn bán trong nhà thuốc có phân-lực từ 15 grammes và có núm vú bằng cao-su diệu có lỗ nhỏ.

Bình đựng sữa và núm vú phải chùi rửa bằng nước có bicarbonate de soude và phải nấu trong nước sôi trước mỗi lần cho uống sữa.

Sữa bò phải pha nước theo cách sau này:

Nước để pha sữa thì phải nấu cho sôi, trước mỗi lần cho uống, và phải bỏ đường vô trong khi nước đang sôi. Cứ mỗi bình-sữa phải bỏ nửa muỗng café đường bột ấy là tháng đầu; và một muỗng nguyên, khi con nít được 2 tháng.

Cách cho con nít uống sữa bò nhiều ít

(Sữa bò pha một phần ba nước)

Con nít từ 3 kilos đến 4 kilos.

Tuần đầu 30 grammes (trong đó có 20 grammes sữa và 10 grammes nước chín có bỏ đường).

Tuần thứ nhì 45 grammes (trong đó có 30 grammes sữa và 15 grammes nước chín có bỏ đường).

Tuần thứ ba 60 grammes (trong đó có 40 grammes sữa và 20 grammes nước chín có bỏ đường).

Phải cho uống 8 bình trong 24 giờ.

Sữa pha một phần tư nước

(Con nít từ 5 kilos)

Từ tuần thứ tư đến tuần thứ tám: từ 70 grammes đến 90 grammes (trong đó có 65 grammes sữa và 25 grammes nước chín có bỏ đường).

(Sau sẽ tiếp)
NGUYỄN-VĂN-KHAI
Lương-y bốn quốc, phụng dịch

Tin lành

Mới được tin lành của anh bạn tôi là M. Auguste Jacques Lân, chủ hãng xe hơi ở Cantbo cho hay rằng ngày 1er Octobre 1925 lệnh nội trợ của anh bạn bà sanh được một gái rất là phương-phí đặt mỹ danh là Jacqueline Lân.

Vậy tôi xin có mấy lời để mừng giùm cho anh bạn và chúc cho chị cùng cháu được con vườn mẹ tròn.

Félix MONG-TRẦN

Ai tin

Hay được tin buồn rằng: bà cụ linh thần mẫu của quan cựu Hội-dồng Quận-hạt Bui-thê-Khâm mới từ trần hôm ngày 28 Septembre 1925 tại quê-quan làng Long-diên (Bà Rịa). Bà cụ hưởng thọ được 82 tuổi. Cuộc tổng chung đã an bài ngày 2 Octobre lúc 6 giờ sớm mai tại Long-diên.

Bản-báo xin kính dõ lời chia buồn cùng quan Hội-dồng Bui-dại-nhơn và hữu quyến của ngài. Cầu chúc cho vong linh bà cụ được hồng đảo tiêu diêu, văn hương tự tại.

AN-HA-BÁO

Lời rao bán thuốc

Tam sắc bổ hoàn tôn trị nam nữ lão nhân thần thể hư nhược, mỗi một ve 1450.

Điều kinh bạch đới hoàn, tôn trị phụ nữ bế kinh xích đới bạch đới, cầm bất thọ đựng, đáng chứng mỗi ve 1300.

Bổ phế thành được thủy tôn trị nam nữ lão thiếu nhứt thiết tôn khí, cứu khải đáng chứng giá mỗi ve 040.

Ngũ lâm bạch trược hoàn một ve 040.

Nhơn sâm hảo diên hoàn một ve 0430.

Chư quân quan cổ thỉnh nhận cầu ký mạch vi ký, nhà ở tại Annam Cantbo, cầu tàu lục-tính nhà số 32, tôn biện, sanh thực được tài sâm nhưng ngọc quý, phát khách.

Cantbo: TRÍ-TRUNG-HOÀ cáo bạch

SỰ HỮU ÍCH Về việc lập hội thể thao TẠI CANTBO

Ngủ cùng qui ốm, quí thầy và Nghiệp-lai, người quản kiến đặc kẻ thiếu văn, chủ Thương-gia Long-tính Cantbo.

Thể thao là một phương châm để thảo luyện gân cốt thần thể hằng ngày cho được tiem sung cường tráng. Người Âu-mỹ đều khuynh hướng về khoa thể-thảo làm nên chỉ họ được thần hình mạnh mẽ ít khi đau ốm. Mỗi ngày, nhứt là những người làm công việc ít lao động thần thể gân cốt, cần phải tập thể-thao một đôi giờ đồng hồ, cho máu men vận động, gân thịt chuyển vay, thì thần-thể ít được cường thịnh mạnh giỏi lâu dài.

Hiện nay, chẳng nói đến người Âu-mỹ họ vẫn háo mộ thể-thảo đã đành; các lân bang của ta ở Á-đông này nhứt là người Nhật cũng trọng thể-thảo lắm. Vì cơ mà người xứ họ được thần thể hùng dũng cũng như người Âu-mỹ vậy. Người Tàu cũng đang khởi sự biết việc thể-thảo là đều hữu ích cho vệ sinh của con người là dường nào! Nên trong nước Tàu ngày nay đêm cũng được nhiều hội thể-thảo rồi. Còn như xứ mình cũng biết sự thể-thảo là hữu ích cho thần thể con người vậy, nên chỉ trong các tỉnh, nhứt là ở kinh thành SAIGON, người mình đều có lập hội thể-thảo hoặc đánh bi-da, đá banh, hoặc đánh Tennis v.v..

Tại Cantbo đây bấy lâu nghe đàm cũng lập hội thể-thảo, nhưng mà việc hành động của hội từ khi lập ra đến giờ không được sôi sảng làm cho cái danh của hội ngày nay dường như đã mai một rồi vậy.

Ngẫm vì việc thể-thảo là một việc hữu ích cho cách vệ sinh thần thể con người, theo lời mới lược giải trên kia và lại tưởng cho ai cũng đều công nhận là thế; bởi vậy quí ông quí thầy hiệp tâm lo lập hội thể-thảo ở Cantbo lần này cho được bền vững, sắp đặt trong hội cho có thứ tự phân minh. Hiện nay các điều lệ đã có quan Thống-Đốc Nam-kỳ phê chuẩn cho phép rồi, duy hội còn thiếu số bạc được sắm những khi cụ (đắp sân đá banh, sân đánh Tennis và các đồ để thảo luyện v.v.)

Vậy xin các Viên quan quí chức các ty các sở cùng các Nghiệp-chủ Thương-gia trong bốn tỉnh hãy chung cùng vào hội hay là tư giúp tiền bạc cho hội ngõ được cùng nhau liên lạc giao hảo, cùng là thảo luyện thần thể để bổ dưỡng vệ sinh, sau là trợ cho Hội, một người một ít, nhiều tay vô nên kêu, có số tiền được tiện dụng các việc của hội phải làm trong lúc mới khởi đọan đây. Trong các tỉnh liên cận như Sadéc, Sóc-trang v.v., thì đến có hội thể-thảo lớn lao, bạc vốn của hội có trên 8, 9 ngàn, lại có lập thành hội-quán để cho Hội-viên tiện bề trợ Hội.

Còn tỉnh Cantbo ta đã chịu tên là Kinh-dô miêng Hậu-giang, địa địa phì nhiêu, nhơn vật phồn thịnh. Nghiệp-chủ phú gia cũng là đông đảo lẽ nào lại để xứ mình chịu kém sức hơn các tỉnh sao?

Không, lưỡng chắc chư tôn không đành để xứ mình chịu kém sức như thế, lại vẫn biết chư tôn rộng lòng muốn cùng nhau liên lạc, thủ tục văn,

thảo luyện thần thể tiếp dưỡng vệ sinh; Nhưng bấy lâu chưa có hội thể-thảo được sôi sảng thì hành cho có trật tự. Vì hội bấy lâu, xin mạng nhơn cho là: uừ-danh-nhi-vô-thiệt.

Vậy hội thể-thảo Cantbo đã lập thành, các điều lệ trong hội có chánh-phủ Nam-kỳ cho phép, lại được nhơn sĩ quan Chủ-tỉnh châu lất giùm thì lấy làm thậm hạnh cho chúng ta được đặc kỳ sở vọng mà bấy lâu chúng ta hằng mong mỏi đó. Chư-tôn, đây là một dịp may mắng để cho chúng ta cùng nhau liên lạc, tiếp dưỡng vệ sinh, mở mang kiến thức lại cũng lấy làm thuận tiện các vị tổng làng mỗi lần về tỉnh hầu việc quan có chỗ tới lui đàm đạo cùng tùy thích thảo luyện các cuộc thể-thảo (đánh tennis, đánh bi-da, hoặc đá banh v.v.) được bồi dưỡng phương càng minh cho mạnh giỏi.

Xin chư tôn chớ nghĩ rằng: mình vào hội cũng ra bạc giúp cho hội mà mình không đủ thì giờ dự cuộc thể-thảo được. Đánh rằng: cũng có nhiều vị, vào chung hội mà không thể dự được; song cũng giúp ích cho đồng bang ta và lại làm một cái cơ quan cho đoàn hậu tấn của chúng ta sẽ dựng cường tráng vậy.

Chẳng cần nói chỉ cho đồng đại vị biết chắc chư tôn ai ai cũng công nhận cho hội thể-thảo là một hội đại hữu ích về đường tinh thần (là đàm đạo cùng nhau mở mang trí thức) và về đường vật chất (là tiếp dưỡng vệ sinh) thì chẳng lẽ chư tôn bỏ qua mà không vào hội, lại chẳng lẽ chư tôn đành để xứ mình là Kinh-dô miêng Hậu-giang lại thua sức hơn một tỉnh nhỏ kia diên-sang, nhơn-vật, tài-chánh đều kém hơn xứ mình mà xứ người ta thành lập được một hội thể-thảo sung mãn bền vững hơn mình sao?

Trời cang tở xin chư-tôn sôi sảng vậy.

BAN HỘI TẠM THỜI KINH ĐỒN.

Văn uyển

Thần Thân

Tinh dõn ngán-ngâm lâm dõn ối!
Đầu phải bao làm cũng hát rồi.
Nghĩa vụ nết gan buồn phận Tinh (1)
Công-trình nào trí-khắc thần Thối (2)
Đành gương trông ếch nhình cao thấp,
Thối ngảnh mặt hầu ngó lơ bồi.
Thà đứng một cây trên vô-tru.
Còn hơn năm bảy dạng xà nổi. (3)

PHAN-TRƯỜNG-AN

Than tiếc Hạng-Vô (ý tiễn vận)

Hạng công ối! hỡi Hạng-công ối!
Cơ-nghiệp giang-sang do phải rồi!!
Đặc thể chân-lương-ràng chắc được (1)
Hết thời suy-bại vậy thà thối (2)
Đờm-dương Sô-chúa sao hư lữ? (3)
Như-nhược Hôn-vương lại đáp-bồi (4)
Cát ngựa kim đao còn có thươ...
Cắt tại Ban. Tinh (5) nấu vào nổi!!!

THANH-LONG

- (1) Hàng-Tinh
- (2) Giáo-từ-Thối
- (3) Con lỏ-nồi.
- (1) Quí nhứt thống
- (2) Tự văn tại Ô-Gang
- (3) Hư lữ quốc-gia
- (4) Đặc hồi nên xã-lắc
- (5) Lưu-Dan, Hàng-Tinh.

Cuộc lạc quyền

Để cứu trợ những người bị lụt lội ở Biênhóa

Từ ngày xảy ra cái nạn lụt lội ở Biênhóa, Đồng-báo ta trong tỉnh này nhứt là ở mấy làng bị tai trời ạch nước phẩn nhiễu phải chịu đói lạnh. Trong mấy số trước Bản-báo đã trân trọng các điều tai hại đó và có kêu ca xin Đồng-báo ta ở mấy tỉnh giàu có hãy đem lòng bác ái, thương giòng Lạc Hồng minh ra tay tế độ nhau trong cơn khốn đốn. Nối cho phải, từ ấy đến nay trong các báo đã có đăng tên quí ông quí bà nghĩa hiệp kẻ gởi lưá người gởi tiền lên Biênhóa cứu giúp.

Tỉnh Cantbo đây là một tỉnh điển phỉ địa ốc, nhiều nhà phú túc vẫn bấy lâu thường khi làm điều phước thiện, đã biết cùng có nhiều vị đã gởi tiền lên Biênhóa cứu trợ rồi, nhưng vì đường xá xa xôi, còn có hiểm ông hiểm bà có lòng nhơn nghe nói động tâm muốn gởi tiền cho mà gởi chưa được; vậy Bản-báo xin mở cuộc lạc-quyền ra đây, xin các ông giàu có, có lòng nghĩa hiệp hoặc ở trong tỉnh Cantbo cùng ở các tỉnh kề cận, ai muốn cứu trợ bao nhiêu xin gởi bạc cho Bản-báo Quản-lý và biên rành rõ tên và chỗ ở của mình. Khi tiếp được số bạc, Bản-báo sẽ nêu quí danh lên báo, hề lần lần được bao nhiêu, Bản-báo sẽ đích thân gởi số bạc lạc quyền đó ngay cho quan Chủ-tỉnh Biênhóa để phân phát cho những người bị lụt lội đói rách.

Các vị nêu quí danh dưới đây đã gởi bạc đến Bản-báo được lạc-quyền cuộc lụt lội ở Biênhóa.

Sở Bản-Khoán Cantbo

MM. Ng-duy-Thước, Huyện honoraire, Secrétaire ppl	10\$00
Ng-v-Ngôi, Secrétaire principal	3 00
Ng-v-Hun, id	2 00
Lê-v-Ngã, Secrétaire	2 00
Lưu-tây-Đạt, id	1 00
Lê-v-Tâm, id	1 00
Lê-tân-Hưng, planton	1 00
	20\$00

Ở các nơi

M.M. Tr-v-Buru Ex Hương-thành Mỹ-thuận (Cantbo)	3 00
Ng-minh-Trung ở Hội-an (Sadéc)	2 00
Ng-v-Cư ở Thới-bình (Cantbo)	1 00
	26\$00
Bui-thê-Thường cựu trưởng-tòa (Cantbo)	10 00
	36\$00

Thời sự

Cantbo
AN MANG GHÈ GỖM
Giết người rồi lại đâm mình chết theo
Ngày 3 Octobre này lúc 12 giờ trưa

Fondée en 1913

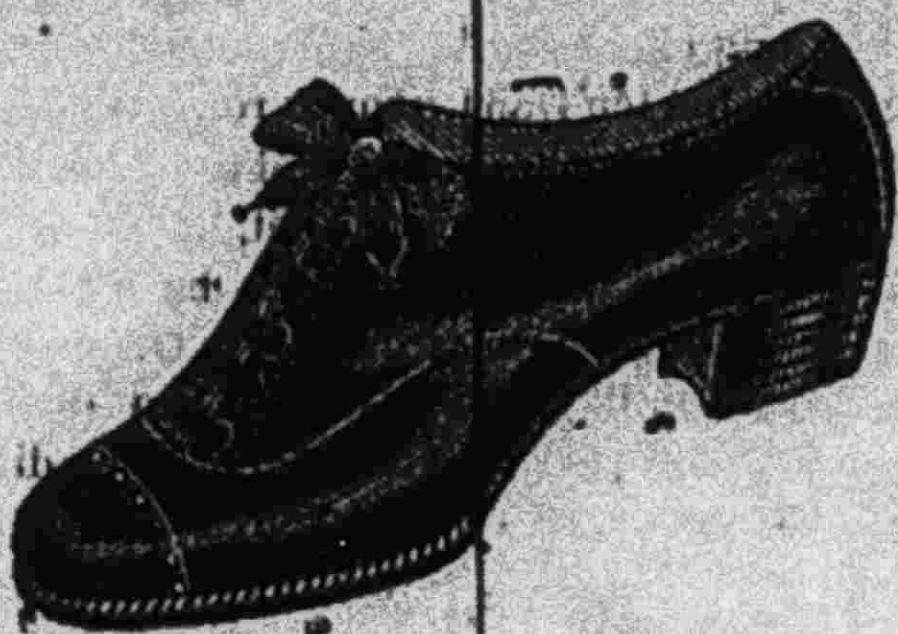
THUẬN-THÀNH

BOTTIER — CHAPELIER

7, Rue des Calais — Hanoi

Kính cùng Quý-vị đóng rô, tiệm tôi đóng giày tây, ta và làm nón nhiều kiểu đẹp, giá hạ, xin chờ tôn chiếu cố. Bán sỉ giá thực rõ.

Chờ-tiệm NGUYỄN-TIẾN-HÀM, kính mời
CATALOGUE FRANCO SUR DEMANDE

Cuộc đánh số Panama

Đóng trước 20 quang có phước trúng được

500.000 quang

AI muốn thử số mạng, không biết chừng mình được trở nên giàu có liền là mình đánh số Panama, mình mua mandat đóng lần đầu 20 quang, sau 10 tháng đóng 30 quang, đóng trong 10 tháng thì số. Khi mình đóng, 20 quang đầu, thì Công-ty số sẽ gửi cho mình một cái số để mình đóng 12m nữa, được tới kỳ số sẽ mình dò coi họa may trúng mà lãnh tiền. Số Panama chẳng trước thì sau thì nào cũng phải trúng từ 500.000 quang, 250.000—100.000—10.000—5.000—2.000—1.000—chốt hết là 400 quang.

Một năm số ra 4 kỳ: 15 Février, 15 Mai, 16 Août, 15 Novembre. Mỗi lần số rồi, công-ty sẽ gửi đến cho mình một cái bản kê những số đã ra cho mình dò của mình.

CÁI thấy cho trúng 200 triệu quang.

AI muốn thử số mạng làm giàu trong nháy mắt thì mua mandat 20 quang đóng cho BANQUE DE CRÉDIT COLONIAL, RUE PAPÈRE, MARSEILLE, (FRANCE), còn sau sẽ đóng 10 tháng mỗi tháng 30 quang nữa. Trời ngó lại có biết chừng đâu, nếu làm thử lần 1

Vài lời cùng bạn

Từ ngày tôi về ở Saigon đến nay, vì chưa chọn được nhà cho vừa ý, nên nay đổi, nơi dời, làm cho nhọc lòng nhiều vì gần bằng cổ hủ ở lộn lộn phải thất công tiền kiếm.

Nay tôi quyết ở tại nhà số 51 NƠI ĐƯỜNG ROLAND GARROS.

Vậy như quý vị muốn thăm viếng, hoặc là cậy mượn tôi về việc kiện thưa xin mời đến nơi đó, tôi sẵn lòng tiếp rước và chỉ về chỗ nên việc. Rất thăm cảm.

Nguyễn-tấn-Thạnh

Cựu Trưởng-tôn

1er clerc de Me Dartiguenave avocat
Saigon

Trị nhứt mỗi và chứng đau lưng

Các chứng như mỗi người ta hay có là: đau lưng, nhức mỏi, nhức gân cơ mỗi xương sống, xương sống v.v. Các chứng này lại có thêm nhiều chứng khác như là: nhức đầu, đau xóc-bồng bồn thần, đều là bị dước-tiểu của mình không tinh-khiết; bởi 2 trái cật mình có bệnh mới sanh ra các chứng như vậy.

Vậy thì hãy dùng thứ thuốc hoàn hiệu "PILULE FOSTER" uống vô số được hết liền. Thuốc hoàn này uống chẳng có đau chỉ hơi tức cá, nó làm cho máu của mình trơn tru, nước tiểu được trong trẻo, trị bộ thận mình được mạnh giỏi luôn.

PILULE FOSTES bào chế tại Spécialités Fostes 25 rue St Ferdinand Paris 17 ở các nhà bán thuốc tây đều có trữ bán, hãy hỏi mà mua để dành uống trị bệnh đau lưng rất hay.

TENTEZ

LA

FORTUNE

ouvrez lui votre porte

Dánh số Panama được làm giàu

Đóng 15 quang trước, có phước trúng được

500.000 quang

Mua mandat gửi trước 15 quang, sau gửi mỗi tháng 20 quang trong 16 tháng thì đủ. Khi Công-ty số Panama được 15 quang trước thì sẽ gửi cho mình một cái số để cho mình làm chỗ, được tới kỳ số sẽ mình dò coi số mình có trúng không! Số Panama chẳng trước thì sau thì nào cũng trúng từ 500.000 quang tới 1.000 còn nhỏ hơn hết là 400 quang.

Đây là một cuộc đánh số có lợi nhiều không biết chừng nào, đâu không được lợi, cũng không mất tiền của mình.

CÁI thấy cho trúng 200 triệu quang. — Mỗi năm số ra 4 kỳ: 15 Février, 15 Mai, 16 Août và 15 Novembre. Mỗi lần số rồi, công-ty gửi cho mình một cái bản kê các số đã ra, được mình dò số mình.

AI muốn thử số phần mình, có khi gặp vận may trời nhỏ phước biết đâu, hãy mua mandat gửi trước 15 quang cho nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère 8, Marseille (France) còn sau đóng 16 tháng, mỗi tháng 20 quang, thì mình được làm chỗ vĩnh viễn cái số của mình mà chờ ngày trúng lãnh tiền.

BISCUITS QUOC-NU

Bánh này là của thợ Anam ta làm ra, ăn ngon, mùi thơm tho, dễ tiêu, được, không kém gì bánh tây, mà giá rẻ hơn nhiều. Mỗi hộp chỉ có (\$55. Xưa quý vị mua ăn thử thì biết bánh này làm rất tinh khiết và 15-cung. Mua bánh Quốc-Nữ tức là giúp cho người đồng-bang mau tiến phát trong đường công-nghệ.

Có trữ bán tại
TRUNG-CHAU LƯU-QUAN CANTHO
và AN-HA AN-QUAN CANTHO

CỦ MỠI NGÀY
lại uống
MỘT VIÊN THUỐC HƯƠN
CỦA ÔNG

Lương-y DEHAUT
uống trước khi dùng cơm,
thì CHẮC ĐANG KHỎE MẠNH LƯỜN
— A gần gũi các chứng bệnh nguy hiểm bởi
tính hay bị ăn không tiêu mà sanh ra
Thuốc hườn này trị các chứng bệnh:

**NUỚC ĐAU, AN KHÔNG TIÊU,
HẰNG BẢO TỬ, CHỔNG MẬT,
KHÔNG THU THỜI.**

BÁN TẠI: Nhà ông Lương-y
DEHAUT, 147, Faub. St-Denis
Paris, cũng khắp trong mấy
tiệm thuốc.

**Khi trong mình có rắn
ngứa thì dùng có quào
gây trầy da lấy
Pommade Cadum
thoa thì hết tuyệt.**

**ANCIENNE MAISON AKOUNE
Epicerie Mercerie**

Ban Ly-Seng
dit Vang-Lai-Thanh
HUYNH-SANH, propriétaire
31, Rue du Quai. — Cantho-ville
Téléphone: n° 24
Maison vendant
Le meilleur marche

Consommations sur place

Alimentation générale
Vins fins, Vins de table et liqueur de
toute marque en caisses et en bouteilles
Conserves alimentaire de 1re marque
Arrivage à chaque courrier de France:
FROMAGE Gruyère en meule.

GLACE

Parfumerie marques les plus connues
Verrerie et cristallerie de luxe
et ordinaire

TABACS, CIGARETTES ET CIGARES
Expéditions soignées et rapi-
des dans l'intérieur

MAISON DE CONFIANCE**HOÀNG DÀO TƯƠNG CÔ**

Tác giả: Felix Mông-Trần
TIẾP THEO

HAI MÙI Chàng ngồi trên xe cút tiếng
khóe nh... Đến nhà xe vừa ngừng
nghe tiếng gõ nhào lạng trước linh.
nhìn ông Hoàng mà khóe mắt rất
thể thán. Lâm-mỹ-Liên hay chạy ra,
tuy không yêu chàng cho lắm, cũng
ngậm ngùi cho cái cảnh thiết thời
của chàng. Chàng cứ năm khước ngất
đến đôi hai khoé mắt sưng vù, tướng
đầy nhừm máu— Bà Trần-từ-Hạnh
nghe chàng về, vội và chạy qua, thấy
vậy cũng đau lòng cho chàng mà phải
tuông đem giọt lụy.

Số là, từ bữa Đào-túy-Hoa đi Sài-
gòn kiếm Hoàng-trọng-Xuân thì bệnh
ông Hoàng-trọng-Thu lại thêm nặng
lắm. Chiều bữa đó, ông chịu chẳng
thần, nên đành nhắm mắt bỏ con thơ,
lìa vợ yếu đuối rầu theo con quỉ Vô-
hương dẫn về miếu dị-lô rồi!

Vết tới đây, tác-giả chẳng phải là

thường-tình nh-nh, mà cũng không
hề cảm giọt lụy với cảnh Thiệt-cô
biệt-hạ của ông Hoàng-trọng-Thu
ấy. Thiệt là: Trời hăng có mắt cũng
rơi nhàu.

Nói cho phải, ông vừa nhắm mắt, thì
Lâm-mỹ-Liên cũng cũng đau lòng. Bà
Trần-từ-Hạnh cũng hết lòng điều đình
mọi việc. Biết rằng không thể hoàng
lại mà vợ Hoàng-trọng-Xuân về, vì từ
Đào-túy-Hoa đi tới giờ thì ở nhà cũng
chưa được tìm gì ráo, nên Lâm-mỹ-
Liên và Trần-từ-Hạnh như định đồ
đồng ba bữa, thì mai táng. Cuộc sống
chung của ông cũng là sơ sai theo thế
thường vậy thôi.

Đều nay đóng ngày làm một cái thất
cho ông Hoàng, thì chàng mới về tới.
Cái cảnh từ-biệt này, cái cảnh đau
đớn này, cái cảnh con còn chưa mất
này, ai trông đến mà chẳng ngậm ngùi
than thở cho chàng.

Bà Trần-từ-Hạnh kêu chàng mà ban
hỏi mọi điều. Chàng nghe bởi chứng
nào thì càng nức nở nói không ra lời.
Chàng thuật sơ lược cho bà Trần-từ-

Hạnh nghe lúc chàng xem báo thấy lời
cao và lúc về tới Mytho bị rơi ra gặp
phải bà già kia thì miêu tả trẻ lâu.
Đầu đó chàng đem nói, duy chuyện mà
Đào-túy-Hoa gợi tên mang nhứt chẳng
rất nan oan ức cho chàng, thì chàng
đầu biết không muốn cho bà Trần-từ-
Hạnh và ai biết. Trời, kiếp bất là kiếp
mất, bà Trần-từ-Hạnh hết lòng an ủi
chàng, và lo sắm sửa giấy rơm, mà
bạc, áo thúng, củ tược trong sách
Vân-Công mà làm cho chàng.

Ông Đào-dăng-Khoa không phải là
phản sự trong tiểu-thuyết này, mà
từ lúc ông đi Camau tới giờ hơn 1 tháng
rồi, tác-giả chẳng nhắc đến, làm cho
chúng quí độc-giả cũng lấy làm lạ lắm.
Xy chẳng phải là tác-giả sơ ý mà là
tại cái bộ-cue cũ Tiểu-thuyết này là
như vậy. Xin quí vị xét mà dung cho.
Nay bắt qua nói chuyện ông cho quí
vị khỏi nhọc lòng rầu rĩ.

Ông Đào-dăng-Khoa sinh trưởng nơi
nhà trâm anh phiệt duyệt. Ông thân-
gình ông vốn là một vị Vô-thâm-hon,

lâm tới nhà Nguyễn rất dày công cang.
Chẳng may gặp phải quỉ Ngụy-Khôn
nổi vậy, ông ra cự với quỉ, mà phải
táng mạng nơi sa trảng. Ông Đào-dăng-
Khoa phải chịu vào lính Bắc-lực,
mà lập công cu cho tới giờ. Từ lúc
Tân-Trào Đại-Pháp cai trị xứ Nam-kỳ
ta tới nay thì cái Thập-bát bang-vô-
nghệ của người mình tựa hồ như không
còn ai có đến. Nhưng ông Đào-dăng-
Khoa lại không phải vậy. Ông quyết
lập làm tập tành cái bộ-hổ võ của họ
phụ đá lư truyền cho ông tự hồi ông
còn bé. Gần một bên nhỏ, ông cất một
cái nhà mát rượi rồi trước cửa treo
một tấm bản, có đề ba chữ: "Diễn-Vô-
Đinh" là nơi ông tập luyện võ nghệ,
mà cũng là chỗ ông riêng để cho anh
hàng võ-sĩ bốn phương đến mà thi thử
với ông. Ông hứa như có kẻ hơn ông
thì ông thưởng tiền bạc lắm nhiều,
lại còn làm thầy mà học thêm nghệ. Mà
từ hồi ông cất Diễn-Vô-Đinh tới nay,
những tay hàng đồng đại tài trong
Nam-kỳ này đều có đến mà thử sức
cùng ông không biết bao nhiêu mà

đem cho kiệt, mà không có ai thắng ông
nổi. Tựa hồ như cái chức «Nam-kỳ
Vô-dịch-đại-tướng-quân» đã giao về
phần ông rồi. (Tiếc vì ông đã quá vắng
tàu rồi, chờ chi lúc này ông còn sanh
tiền thì chết Amadou không dám hiệu
hiệu tự dưng là Vô-dịch-tướng-quân đầu.
Tuộm tiếc!) Cũng phải vậy mà thôi
đầu, thường ông lại còn có một cái biệt
tài danh cọng mà chỉ dùng một cây
sua mà thôi, thật mới là anh danh cho
chơ. Camau lúc xưa là xứ nhiều cọng
có tiếng hơn hết: ít bữa nghe cọng bát
người bắt neo, bắt chó v.v. xứ Camau
nơi quí vị nơi rừng rú rất nhiều, mà
lời có cọng năm nhiều, nên cũng gay
hiềm cho cuộc làm ăn của dân sự lắm.
Ông Đào-dăng-Khoa có miếng nghệ đánh cọng
mà đi làm ăn việc cây cối sắp mặt
miếng Camau được vững vàng, và
được huê lợi nhiều hơn thiên hạ.

(Sau sẽ tiếp)

